

Myllylahden-Joutsansalmen kansalaisfoorumi 24.9.2008

KANNANOTTO

Myllylahden-Joutsansalmen kansalaisfoorumi sai alkunsa 2.1.2008 allekirjoitetusta kunnallis-/kansalaisaloitteesta, jossa suuri joukko huolestuneita kunnan asukkaita edellytti, että kunta kutsuisi koolle keskustelevan/suunnittelevan ja samalla päätösluonnokseen tähtäävän asianomistajafoorumin Myllylahden, Joutsan salmen ja Jääsjärven vesistön suojelemiseksi. Aloite johti kunnanvirastossa 16.4.2008 pidettyyn keskustelutilaisuuteen, jota voidaan pitää foorumin työn avauksena, ja sen työtä jatkaneeseen foorumin toiseen kokoukseen 13.8.2008.

Foorumi toimii Joutsan ja sen asukkaiden yhteisen ympäristön ja vesialueen paremman tilan puolesta. Foorumi on kaikille avoin, erilaisia näkemyksiä hyväksyvä ja riippumaton puoluepoliittisista tavoitteista. Se ei pyri vastakkainasetteluun vaan yhteisen edun esiintuomiseen. Siten se ei toimi ketään yksittäistä asukasta tai elinkeinonharjoittajaa vastaan vaan pyrkii keskustelun ja vuoropuhelun keinoin nostamaan esiin asioita ja ajatuksia Myllylahden-Joutsansalmen tilan parantamiseksi.

Foorumi korostaa Myllylahden-Joutsansalmen keskeistä sijaintia kuntakeskuksen ainoana yhteisenä vesialueena, jonka runsasta virkistyskäyttöä tukevat mm. erinomaiset uimalat ja venesatamat. Sen suojeleminen ja tilan parantaminen on kaikkien kuntalaisten yhteinen intressi ja tulee olla kunnan keskeinen prioriteetti.

Foorumi on tietoinen vesialueen käytön lähihistoriasta ja ottaa toiminnassaan huomioon sen tilaa jo aikaisemmin heikentäneiden toimenpiteiden vaikutukset pyrittäessä estämään matalaan ja osittain suljettuun vesistöön kerääntyneiden haitta-aineiden edelleen mobilisoituminen.

Foorumi korostaa kaikkien kunnan asukkaiden, kunnan, elinkeinonharjoittajien sekä vesistön ja sen ranta-alueiden käyttäjien yhteisvastuuta Myllylahden-Joutsansalmen suojelemisessa ja tilan parantamisessa.

Foorumi katsoo, että Taimen Oy:n kalanviljelylaitoksella on erityinen vastuu. Sen toiminnan aiheuttama ravinnekuormitus on ollut ennakoitua suurempi ja kuormituksen vaikutukset vesistöissä haitallisemmat kuin vesioikeuden aikaisempia päätöksiä annettaessa on edellytetty, ja koska laitoksella käytetyn veden vesistöön päästämisestä on aiheutunut vesistön tilaa heikentävä olosuhteiden muutos (*Korkeimman hallinto-oikeuden vahvistama ympäristölupa Joutsan Myllykosken kalankasvatuslaitokselle (2004-2008)*).

Foorumi katsoo, että ympäristöluvan keskeinen velvoite on kalanviljelylaitoksen toiminnasta aiheutuneen kuormituksen vesistön tilaa heikentävän vaikutuksen poistaminen tai asteittainen vähentäminen.

Foorumi edellyttää, että ympäristöluvassa kalanviljelylaitokselle asetettuja velvoitteita ja päästörajoja tulee tinkimättä noudattaa. Samalla foorumi toteaa, että vuoden 2010 loppuun voimassaolevan nykyisen luvan mukaiset suurimmat sallitut päästörajat ovat liian korkeat. Foorumi katsoo, että ympäristöluvan velvoitteet ovat riittämättömät johtaakseen aiheutetun haitan korjaamiseen, ja johtavat ympäristöhaitan pitkittymiseen.

Foorumi edellyttää, että aiheutetun haitan arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota paitsi karvalehteen myös aiheuttajien toimintaan kokonaisuudessaan, erityisesti vesistöä ja muuta ympäristöä mahdollisesti rasittaviin haitallisiin aineisiin, kuten mm.:

- i. Fosforipitoinen kalaravinne
- ii. Formaliini
- iii. Nukutusaineet
- iv. Loisrokotusaineet
- v. Antibiootit
- vi. Kuljetusten mukana tulevat haitalliset aineet ja haittakasvien osat.

Foorumi kiinnittää huomiota siihen, että aikaisemmin on osoitettu noin 70 000 euroa yhteisistä varoista, lähinnä verovaroista kyseisen vesistön kunnostamiseen. Foorumi katsoo, että aiheuttajilla on omalta osaltaan vastuu syntyvän haitan poistamisesta, toimenpiteiden rahoittamisesta kokonaisuudessaan sekä asianmukaisista korvauksista. Muussa tapauksessa kustannusten voidaan katsoa itse asiassa olevan veromaksajien antamaa tukea haitan aiheuttajille.

Foorumi edellyttää pikaisia selvityksiä turvesuodattimen käytön tarkoituksenmukaisuudesta nykyaikaisen kalanviljelylaitoksen puhdistusmenetelmänä ja käytettävissä olevista parhaista mahdollisista puhdistusmenetelmistä.

Foorumi kannustaa kunnan asukkaita tarkkailemaan vesien tilaa ja ilmoittamaan havaitsemistaan haitallisista vesikasvista sekä muista haitoista foorumin yhdyshenkilöille, kunnan ympäristöviranomaisille ja ympäristökeskukselle, mm. seuraavilla alueilla: Joutsansalmi, Angesselkä, Sairastenlahti, Lankiansalmi, Laiskaselkä ja Oravakivi.

Foorumi vetoaa kaikkiin kunnan alueella asuvat ihmisiin, erityisesti poliittisiin ryhmiin ja kunnan päätöksentekijöihin, jotta sen huolenaiheena olevat haitat saataisiin pikaisesti estettyä ja poistettua.